

ถอดบทเรียนเรื่อง “เส้นทางการขับเคลื่อนวัดส่งเสริมสุขภาพและพระคิลานุปัฏฐาก”

อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

นางทิพย์วรรณ จุ่มแพง

นางสาวลลิตา สุกแสงปัญญา

นางสาวสุพัฒตรา สังข์กร

สถานการณ์

จากสภาวะเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ของประชาชน รวมถึงกลุ่มพระภิกษุสงฆ์ ปัจจุบันพระภิกษุสงฆ์ในประเทศไทยกำลังประสบปัญหาสุขภาพ จากการตรวจสุขภาพ พระภิกษุ สามเณรทั่วประเทศ จำนวน 313,640 รูป ส่วนใหญ่อาพาธด้วยโรคเรื้อรัง เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ไช้มันในเลือดสูง ปอดอุดกั้นเรื้อรัง ไตวายเรื้อรัง และจากข้อมูลการตรวจคัดกรองสุขภาพพระสงฆ์-สามเณร ในเขตสุขภาพที่ 6 ปี 2563 พบปัญหาสุขภาพพระสงฆ์ สามเณร แบ่งตามช่วงอายุดังนี้ พระสงฆ์อายุ 18-60 ปี พบการสูบบุหรี่ร้อยละ 39.99 ดัชนีมวลกาย/รอบเอวผิดปกติ ร้อยละ 38.31 และความดันโลหิตสูง ร้อยละ 34.33 พระสงฆ์อายุ 60 ปีขึ้นไป พบความผิดปกติของฟัน ร้อยละ 47.81 เสี่ยงเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด ร้อยละ 43.54 และความผิดปกติทางสายตา ร้อยละ 42.32 กลุ่มสามเณรพบความผิดปกติของฟัน ร้อยละ 40.94 ดัชนีมวลกาย/รอบเอวผิดปกติ ร้อยละ 21.05 และการสัมผัสผิวหนังโรค ร้อยละ 17.54 จากสถานการณ์ปัญหาสุขภาพดังกล่าวการดูแลสุขภาพของพระสงฆ์เป็นเรื่องสำคัญและต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ศูนย์อนามัยที่ 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จึงมีแนวคิดพัฒนาวัดส่งเสริมสุขภาพและพระคิลานุปัฏฐาก (พระอาสาสมัคร ส่งเสริมสุขภาพ ประจำวัด-อสม.) เพื่อให้พระสงฆ์สามเณรและนักบวช มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ดูแลตนเอง ฟังตนเอง ตามหลักพระธรรมวินัย (เข้าถึง เข้าใจ โต้ตอบซักถามแลกเปลี่ยน ตัดสินใจ เปลี่ยนพฤติกรรม บอกต่อ) ลดต้นทุนในการดูแลสุขภาพ ให้วัดเป็นศูนย์กลางขับเคลื่อนสุขภาพชุมชนเกิดชุมชน ที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ และเกิดสังคมแห่งความเอื้ออาทร ระหว่างวัดกับชุมชน ทำให้ “พระแข็งแรง วัดมั่นคง ชุมชนเป็นสุข” ซึ่งเขตสุขภาพที่ 6 มีวัดต้นแบบในการดำเนินงานวัดรอบรู้สุขภาพ และพระคิลานุปัฏฐากต้นแบบ คือวัดสุวรรณเทมีย์ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

วัดสุวรรณเทมีย์ได้จัดสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2469 เนื้อที่ 14 ไร่ 2 งาน 78 วา (5,878 วา) นามวัดสุวรรณเทมีย์ มาจากนามสกุลของผู้ริเริ่มก่อตั้งวัดขึ้นคือนางปาน สุวรรณเทมีย์ ภรรยาขุนนาง นาคขมาตก (ทองอยู่) สุวรรณเทมีย์ เป็นชื่อสกุล ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชทานให้แก่ หลวงนานาคขมาตก (สุดใจ) พ.ศ. 2457 ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปของวัด บริเวณที่ตั้งวัดสุวรรณเทมีย์เป็นที่ราบลุ่ม มีคลองใหญ่ไหลผ่านหน้าวัด วัดสุวรรณเทมีย์อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านคลอง หมู่ 11 มีจำนวนประชากรทั้งหมด 1,104 คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 52 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 48 ข้อมูลด้านสุขภาพ 3 อันดับโรคที่พบบ่อยที่สุด ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน และโรคหลอดเลือดสมอง ตามลำดับ โดยโรคความดันโลหิตสูงพบมากสุดในกลุ่มผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ร้อยละ 46.85 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 50-59 ปี ร้อยละ 22.8 โรคเบาหวาน พบ

มากที่สุดในกลุ่มผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ร้อยละ 22.36 รองลงมา กลุ่มอายุ 50-59 ปี ร้อยละ 11.85 โรคหลอดเลือดสมอง พบมากสุดในกลุ่มผู้สูงอายุ ร้อยละ 2.72 รองลงมา กลุ่มอายุ 50-59 ปี ร้อยละ 0.83 (ข้อมูลจาก HDC กลุ่มรายงาน มาตรฐาน การป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อที่สำคัญ วันที่ 21 เมษายน 2564)

การถ่ายทอดนโยบาย สนับสนุนการดำเนินงานพื้นที่

ศูนย์อนามัยที่ 6 ขับเคลื่อนการดำเนินงานธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์แห่งชาติ วันที่ 21-22 ตุลาคม 2563 ณ โรงแรมเฮลท์แลนด์ รีสอร์ท แอนด์ สปา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานการส่งเสริมสุขภาพพระสงฆ์และวัดส่งเสริมสุขภาพร่วมกับภาคีเครือข่าย ภายใต้ธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์ โดยจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นพื้นที่ต้นแบบในการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้สุขภาพ หลังจากจังหวัดรับนโยบายจากศูนย์อนามัยที่ 6 กรมอนามัย (คุณกฤษณา ปันศิริ ผู้รับผิดชอบงานระดับจังหวัด) จึงขับเคลื่อนวัดส่งเสริมสุขภาพ และพระคิลานุปัฏฐากลงสู่พื้นที่ โดยชี้แจงในเวทีการประชุมพระสังฆาธิการระดับเจ้าคณะอำเภอ และกองงานเลขานุการในเขตปกครองคณะสงฆ์ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ซึ่งมีการรายงานสถานการณ์สุขภาพพระสงฆ์ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และแนวทางการขับเคลื่อนวัดส่งเสริมสุขภาพและพระคิลานุปัฏฐาก เจ้าคณะจังหวัดเห็นชอบในการส่งเสริมสุขภาพพระสงฆ์ภายใต้การขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพพระสงฆ์ จึงมีดำริให้เจ้าคณะอำเภอถ่ายทอดนโยบายไปสู่วัดในพื้นที่ที่มีความพร้อมในเรื่องของการอบรมพระคิลานุปัฏฐาก ให้ดำเนินการจัดอบรมพระคิลานุปัฏฐาก เพื่อสร้างแกนนำในการส่งเสริมสุขภาพพระในวัด การขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ของอำเภอบางน้ำเปรี้ยว (คุณสำราญ ศุภพิชน์ ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ) ขอเข้าพบเจ้าคณะตำบลดอนเกาะกา เรื่องการอบรมพระคิลานุปัฏฐาก เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพพระ ประชาชนรอบ ๆ วัด และผู้ที่มาทำบุญ เจ้าคณะตำบลเห็นความสำคัญของการดูแลสุขภาพพระ และการทำวัดให้น่าอยู่ จึงสนับสนุนงบประมาณมาดำเนินการจัดอบรมพระคิลานุปัฏฐาก ซึ่ง สสอ.ทำหนังสือแจ้งเจ้าคณะอำเภอ เพื่อขออนุญาตให้พระในอำเภอบางน้ำเปรี้ยวเข้าร่วมอบรม โดยมีการอบรมพระคิลานุปัฏฐากในอำเภอบางน้ำเปรี้ยว เมื่อวันที่ 27-31 มกราคม 2563 ณ วัดราชฎบำรุงศักดิ์ อำเภอบางน้ำเปรี้ยวมีวัดทั้งหมด 34 วัด มีพระผ่านการอบรม จำนวน 43 รูป หลังจากการอบรมเสร็จสิ้น เจ้าคณะอำเภอบางน้ำเปรี้ยว (เจ้าอาวาสวัดวิระโชติธรรมาราม) มีดำริให้จัดทำกระเป่า “พระคิลานุปัฏฐาก” 1 ใบ/1วัด ให้กับทุกวัดในอำเภอบางน้ำเปรี้ยว และได้ส่งมอบกระเป่า 34 ใบครบทุกวัด ในเดือนเมษายน 2563 เพื่อให้พระคิลานุปัฏฐากสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ และจังหวัดมีการสื่อสารผลการดำเนินงานของวัดและพระ ผ่านระบบไลน์กลุ่มคณะสงฆ์และชื่นชมวัดที่มีผลกาดำเนินงานในระดับพื้นที่

นวัตกรรมและการจัดการ

พระสัญญารักษ์ ศาตศิลป์ เป็นผู้ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของวัดสุวรรณเทมีย์ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว ท่านมีแนวคิด “อยากพัฒนาวัดบ้านเกิดให้เป็นวัดส่งเสริมสุขภาพ” จึงได้วางแผนงานและติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์การดำเนินงานที่ชัดเจนแล้ว จึงเริ่มดำเนินการพัฒนาวัดสุวรรณเทมีย์ โดยการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบวัด ให้สะอาดร่มรื่น โดยมีเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางน้ำเปรี้ยวเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ จนพัฒนา

เป็นวัดส่งเสริมสุขภาพระดับจังหวัดในปี 2562 จากนั้นเมื่อมีโครงการวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพ จึงต่อยอดการดำเนินงานและผ่านเกณฑ์การประเมินวัดส่งเสริมสุขภาพสู่วัดรอบรู้ด้านสุขภาพในปี 2564 ท่านเป็นพระนักพัฒนาและมีความรอบรู้ด้านสุขภาพตามหลักแนวคิด V Shape Model 6 ด้าน คือ 1) การเข้าถึง 2) การเข้าใจ 3) การโต้ตอบ ซักถาม แลกเปลี่ยน 4) การตัดสินใจ 5) การเปลี่ยนพฤติกรรม และ 6) การบอกต่อ

การพัฒนาความรอบรู้ของประชาชน กรมอนามัยได้กำหนดกรอบแนวคิด ความรอบรู้ด้านสุขภาพประเทศไทย ขั้นที่ 1 เข้าถึง

พระสัญญารักษ์ ศาตศิลป์ ท่านมีการพูดคุยในเรื่องการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ และพัฒนาวัดกับเจ้าหน้าที่ สสอ. และ เจ้าหน้าที่ รพสต. ซึ่งท่านเข้าใจถึงแนวทางในการปฏิบัติเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและวัดส่งเสริมสุขภาพ ท่านมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาวัดบ้านเกิด ท่านออกเยี่ยมผู้ป่วยที่ติดบ้านและติดเตียง เพื่อให้ทราบปัญหาของคนในชุมชน คุณความเป็นอยู่ โรคประจำตัว สิ่งของที่ผู้ป่วยอยากให้ทางวัดสนับสนุน ท่านเข้าถึงปัญหา ข้อมูล องค์กรความรู้ต่างๆ หลากหลายช่องทาง และพัฒนาวัดอย่างก้าวกระโดด ท่านเข้ารับการอบรมพระแกนนำอาสาสมัครตำบล (**พระศิลาบุญฐาน**) ในอำเภอบางน้ำเปรี้ยว เมื่อวันที่ 27-31 มกราคม 2563 ณ วัดราษฎร์บำรุงศักดิ์ มีการนำองค์ความรู้จากการอบรมฯ มาดูแลพระในวัด และชาวบ้านในชุมชน ท่านพัฒนาตนเองอยู่เสมอในการเรียนทางธรรม

ขั้นที่ 2 เข้าใจ

ท่านทำความเข้าใจในบริบทวิถีชีวิตของคนในชุมชน บิดาของท่านนับถือศาสนาอิสลาม ส่วนมารดานับถือศาสนาพุทธ และคนในชุมชนนั้นส่วนหนึ่งก็เป็นเครือญาติของท่าน ท่านสามารถเข้าใจหลักธรรมของทั้ง 2 ศาสนา และท่านรู้ถึงสภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชน รวมไปถึงท่านดูแลวัยรุ่นที่มีปัญหาในชุมชน ปัญหาส่วนใหญ่จะเป็นปัญหา ยาเสพติด ท่านพยายามเชื่อมโยงครอบครัวให้รักใคร่สามัคคีและให้พ่อแม่ดูแลลูก ท่านหากิจกรรมให้ทำร่วมกันและเป็นที่พักของวัยรุ่นในชุมชนละแวกนั้น ท่านทำความเข้าใจในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ การดูแลสุขภาพ ท่านดำเนินการต่อยอดจากการที่ท่านเคยบวชที่จังหวัดสุโขทัยมาก่อน ท่านทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในหลาย ๆ อย่าง เช่น โครงการหมู่บ้านศีล 5 โครงการต้านภัยยาเสพติด โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมในวัด โครงการวัดส่งเสริมสุขภาพ ท่านได้ดำเนินการจนได้รับรางวัล

ขั้นที่ 3 โต้ตอบ ชักถาม แลกเปลี่ยน

การดำเนินการส่งเสริมสุขภาพท่านมีที่เล็งในการดำเนินงานที่สำคัญคือ เจ้าหน้าที่ รพ.สต. และ เจ้าหน้าที่ สสอ. ซึ่งเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพ มีการพูดคุยชักถามในประเด็นการทำงานอยู่เสมอ ท่านนำความรู้ทางโลกมาเทศน์ทางธรรมในวันพระ และในงานบุญของวัด มีการขับเคลื่อนงานผ่านคณะกรรมการวัด และมีการประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลกันอยู่เป็นประจำ เมื่อเกิดปัญหาในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ ท่านมักดูตัวอย่างจากต้นแบบที่ดี โทรชักถามแลกเปลี่ยนข้อมูลกับคุณหมอบจากจังหวัดสุโขทัย นำวิธีต่าง ๆ มาอุดรอยรั่วงานของตนเอง ทั้งยังประยุกต์วิธีการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จจากจังหวัดสุโขทัยด้วย

ขั้นที่ 4 ตัดสินใจ

พระสัญญารักษ์ ศาตศิลป์ ท่านมี “แนวคิดอยากพัฒนาวัดบ้านเกิด” “อยากให้สุขภาพของพระสงฆ์ในวัด สุขภาพของคนในชุมชนแข็งแรง คนในชุมชนเกิดความรักใคร่สามัคคีปรองดอง ห่างไกลจากยาเสพติด” ท่านเปรียบวัดเหมือน “บ้านของตนเอง” วัดต้องสะอาดร่มรื่น ร่มเย็น **คนในบ้านต้องมีสุขภาพแข็งแรง** ท่านกล่าวว่า “เราบวชไม่ใช่เพื่อการทดแทนบุญคุณ แต่เราบวชเพื่อต่อยอดพระพุทธศาสนา” **ใช้หลักไตรลักษณ์ 3 ประการ** ในการขับเคลื่อนงานวัดส่งเสริมสุขภาพและการเป็นพระอาสาสมัครส่งเสริมสุขภาพประจำวัด ได้แก่ “**อนิจจัง ทุกขัง และ อนัตตา**” อนิจจัง คือความไม่เที่ยง ไม่คงที่ ไม่ยั่งยืน ซึ่งเกิดจากความเปลี่ยนแปลงของร่างกายมนุษย์ทุกคน ที่เกิดมาต้องละสังขาร ทุกขัง คือความเป็นทุกข์ทนอยู่ไม่ได้ ทุกๆ อย่างรอบกายนั้นล้วนแล้วเป็นทุกข์ ดังเช่นปัญหาสุขภาพ อนัตตา คือ การไม่มีตัวตน ความว่างเปล่า ให้ข้อคิดที่เกิดแก่เจ็บตายเป็นเรื่องธรรมดา หนีไม่พ้น เช่น ผู้ป่วยระยะท้ายที่พระท่านได้ไปเยี่ยมบ้านให้ความสงบทางใจก่อนผู้ป่วยระยะท้ายจะเดินทางไปสู่การดับสูญ **วิธีการขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพในวัด** ท่านบอกวามันไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ท่านมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาวัด ท่านรู้ถึงวิถีชีวิตของคนในชุมชนท่านจึงตัดสินใจพูดคุยกับเจ้าอาวาสวัดว่าท่านอยากจะทำวัดให้เป็นวัดที่น่าอยู่ สะอาดร่มรื่น และเป็นศูนย์กลางของชุมชน แต่การดำเนินงานมีปัญหาอุปสรรคเยอะแยะมากมาย ทั้งในวัดเองและรอบๆชุมชนใกล้วัด เนื่องจากชุมชนรอบๆวัด มีทั้งคนที่นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม ท่านกล่าวว่า “ถ้าเขาไม่ค้ำ เราก็ไม่เกิดการพัฒนา” แต่ท่านมีความมุ่งมั่นไม่เคยท้อ “**ทำด้วยใจ**” จุดเริ่มต้นการดำเนินงานของท่าน คือ “**การลงมือทำเอง**” ทำตัวเองให้เป็นต้นแบบในเรื่องสุขภาพ และทำวัดให้เป็นวัดที่สะอาดน่าอยู่ โดยใช้ปัจจัยส่วนตัวซื้ออุปกรณ์ทำความสะอาดทำความสะอาดวัด ทำทุกวัน ทำซ้ำๆ เป็นระยะเวลา 1 ปี วัดเริ่มสะอาด ร่มรื่น น่าอยู่มากขึ้น ท่านเทศเรื่องการดูแลสุขภาพในวันพระ มีคนฟังบ้าง ไม่ฟังบ้าง แต่ท่านก็พยายามหาความรู้มาเทศน์ ท่านใช้ความเพียรพยายาม เก็บคำที่มีคนว่าร้ายมาเป็นแรงผลักดันในการทำงาน ท่านออกเยี่ยมบ้านให้กำลังใจผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยวาระสุดท้ายของชีวิต ทำแปลงปลูกผักปลอดสารพิษภายในวัด แห่ลงเรียนรู้อาชีพพัฒนาเด็กเล็กได้มาศึกษาดูงาน คนในชุมชนเห็นท่านลงมือทำทุกวัน จนเกิดการยอมรับในตัวท่าน ท่านพัฒนาวัดจนผ่านเกณฑ์วัดส่งเสริมสุขภาพในปี 2562 เจ้าคณะ

จังหวัดเห็นความพยายามและเห็นผลการดำเนินงานของท่านจึงมีดำริให้ เจ้าคณะอำเภอที่มีความพร้อม ให้ขับเคลื่อนการอบรมพระคิลานุปัฏฐากให้ครอบคลุมทุกอำเภอ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพพระในวัด

ขั้นที่ 5 ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

พระทุกรูปในวัดสุวรรณเทมีย์ มีการตรวจคัดกรองสุขภาพประจำปี ซึ่งผลการตรวจสุขภาพปกติทุกรูป ในส่วนการดำเนินงานของวัดมีประชาชนในชุมชนทั้งศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลาม รวมถึงภาคีเครือข่ายภาครัฐ/เอกชนร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินงานและสนับสนุนในการพัฒนาวัดให้เป็นวัดน่าอยู่ และวัดสุวรรณเทมีย์เป็นวัดตัวอย่างในการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพและการดำเนินงานของคิลานุปัฏฐาก ในอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ในส่วนของชาวบ้านญาติธรรม พระท่านมีบทบาทการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การให้คำปรึกษาดูแลสุขภาพจิตใจ กรณีตัวอย่าง “ผู้ประกอบการกิจการจากกรุงเทพฯ มีความทุกข์ใจจากภาวะเศรษฐกิจ พระท่านพบโดยบังเอิญที่ศาลาวัด จึงได้ให้อุบายธรรมดับทุกข์ หลังจากได้รับคำสั่งสอน ผู้ประกอบการก็มีสุขภาพทางจิตดีขึ้น ตลอดจนมีความรักความเข้าใจในครอบครัวมากขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาที่ครั้งแรกไม่สามารถหาทางออกได้ จนปัจจุบันได้มาเป็นโยมอุปัฏฐากพัฒนาวัดในทุกวันหยุด

ขั้นที่ 6 บอกต่อ

ท่านขับเคลื่อนงานกับเครือข่ายต่างๆ โดย “ใช้เทคนิคการบอกกล่าวประชาสัมพันธ์ในวันสำคัญทางศาสนา” โดยเมื่อทางวัดมีงานบุญทอดกฐิน ท่านจะบอกบุญทั้งชาวอิสลามและชาวพุทธในพื้นที่ ให้ทั้งสองศาสนาเข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน ท่านกล่าวว่าการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพระหว่าง 2 ศาสนา นั้น ในทางศาสนาอิสลาม การเข้าวัดจะไม่ถือว่ามาทำบุญ แต่ถือเป็นการแบ่งปันน้ำใจร่วมกัน แบ่งปันเงินให้กัน เพราะตนเองมีพอที่จะแบ่งปันให้ผู้อื่น มีการประชาสัมพันธ์ให้ทำความสะอาดร่วมกันและพัฒนาวัดให้น่าอยู่ มีการถ่ายรูปผู้ที่มาร่วมกันพัฒนาวัดนำรูปติดป้ายประชาสัมพันธ์ให้คนที่เข้ามาในวัดได้รับรู้ว่ามีผู้มีส่วนร่วมในการดูแลวัด ซึ่งเป็นวิธีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ที่มาช่วยงานอีกช่องทาง คนทำก็จะเกิดความภูมิใจเมื่อได้รับคำชมเชยเมื่อมีผู้มาเยือนวัด จากการขับเคลื่อนงานในวัดและรอบๆ ชุมชนก็เริ่มขยายให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมจากการบอกต่อ (คุณสำราญ ศุภพิชน์) สสอ.บางน้ำเปรี้ยว มีการนำนักศึกษาฝึกงานจากวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ เข้ามาร่วมทำสื่อความรู้ให้กับวัด และบริษัท แสตนด์ไฟล์ จำกัด ซึ่งเป็นภาคเอกชนส่งพนักงานเข้ามาร่วมทำความสะอาดวัดเมื่อมีงานบุญของวัด ปัจจุบันได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลดอนฉิมพลี และบริษัท แสตนด์ไฟล์ จำกัด

กรณีตัวอย่าง การบอกต่อด้านการดูแลพฤติกรรมและสุขภาพวัยรุ่นในชุมชน ท่านมีเทคนิคการบอกต่อแบบเข้าถึงคนในครอบครัวด้วยการ “ทำนาย” ยกตัวอย่างกรณีเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมหนีออกจากบ้าน มีแนวโน้มติดยาเสพติด เมื่อท่านอบรมเด็กวัยรุ่นถึงการทำหน้าที่ของตนเอง เรื่องการเรียนและการเป็นลูกที่ดีแล้ว ท่านบอกว่า เมื่อเด็ก

กลับบ้านให้ไปขอมาบิดามารดา เอาพวงมาลัยไปกราบ รับรองว่าทางบ้านจะปลื้มใจโมโหโกรธและให้เงินใช้แน่นอน หลังจากนั้นท่านโทรศัพท์ไปหาผู้ปกครองของเด็กโดยแจ้งให้ผู้ปกครองนำเงินรางวัลให้เด็กภายหลังเด็กทำการขอมา หากไม่มีเงินให้มารับเงินที่ท่านได้ พ่อเด็กกลับบ้านได้ปฏิบัติตามคำกล่าวของพระ และเป็นจริงดังคำพระท่านายทุกอย่าง ภายหลังเหตุการณ์ เด็กมีความศรัทธาเชื่อในคำสอน ปัจจุบันมาอาศัยอยู่ภายในวัด มีแนวโน้มเลิกสูรายาเสพติด และมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น

ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานของวัดสุวรรณเทมีย์

1. ประชาชนในพื้นที่ทั้ง 2 ศาสนา คือศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลาม มีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาวัดโดยไม่แบ่งแยกศาสนา
2. แพลงปลูกผักปลอดสารพิษภายในวัด ซึ่งเป็นแปลงผักที่คนในชุมชน พระสงฆ์ในวัดร่วมกันปลูกและดูแลแบ่งปันซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มาศึกษา
3. สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมวัยรุ่นที่มีปัญหาติดยาเสพติดหรือปัญหาทางครอบครัว ให้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น เช่น เลิกเล่นการพนัน เลิกยาเสพติด ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาวัดในด้านต่าง ๆ
4. ภาคภูมิใจในรางวัลการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพในปี 2562 และได้เชิดชูเป็นวัดตัวอย่างการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพ

ปัจจัยความสำเร็จ

1. พระคิลานุปัฏฐาก (พระสัญญารักษ์ ศาตศิลป์) มีความมุ่งมั่นในการดำเนินงาน และมีความรอบรู้เรื่องของการดำเนินงานวัดส่งเสริมสุขภาพ
2. การวางแผนและตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนในการดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ความสามัคคีของชาวบ้านทั้งพุทธและอิสลาม
4. การเป็น Role Model ขับเคลื่อนงานวัดส่งเสริมสุขภาพให้กับบุคคล/วัดอื่น นำไปเป็นแบบอย่าง

ปัญหา/อุปสรรค

- ความคิดเห็นขัดแย้งระหว่างศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลาม ซึ่งเกิดจากคนบางส่วนที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน และไม่ยอมให้ชาวอิสลามเข้ามาในวัด
- ด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร วัดไม่มี WIFI การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ทำให้พระค้นหาความรู้หรือเรียนออนไลน์เป็นไปด้วยความยากลำบาก

สิ่งที่ต้องการสนับสนุน

- เครื่องออกกำลังกายหลากหลายประเภท ปรับปรุงลานวัดให้เป็นลานกีฬา เป็นสถานที่ออกกำลังกาย เพื่อให้คนในชุมชน กลุ่มวัยรุ่น วัยผู้สูงอายุ ได้มาออกกำลังกายและทำกิจกรรมร่วมกันในชุมชน

- ต้องการให้ศูนย์อนามัยเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแรงกระตุ้น และพัฒนางานให้เกิดความยั่งยืน

สิ่งที่จะดำเนินการต่อ

- โรงเรียนผู้สูงอายุ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สูงอายุในชุมชนได้รวมตัวกันทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน มีการให้ความรู้การส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้ผู้สูงอายุดูแลสุขภาพตนเองเบื้องต้นและสอนบุตรหลานต่อได้

- “ลานกีฬาต้านภัยยาเสพติด” เพื่อเชิญชวนกลุ่มวัยรุ่นมาเล่นกีฬาภายในวัด จะเปิดให้มีการลงทะเบียนและตรวจปัสสาวะหาสารเสพติด มีการจูงใจให้วัยรุ่นร่วมกิจกรรมแข่งขันกีฬา เมื่อเกิดความสุขสนุกสนานมีความคุ้นเคย พระสงฆ์จึงอบรม สอน และขัดเกลาจิตใจ

- กิจกรรมชุมนุม 3 ศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนในประเด็นต่าง ๆ และการส่งเสริมสุขภาพประชาชนในมุมมองต่างศาสนา

ภาพกิจกรรม

